

RMO Leinonen Harry(VM)

14.01.2014

VASTAANOTTAJA:

Suuri valiokunta / Ulkoasiainvaliokunta

Asia

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI ASETUKSEN (EU) 260/2012 MUUTTAMISESTA UNIONIN LAAJUISIIN TILISIIRTOIHIN JA SUORAVELOITUKSIIN SIIRTYMISEN OSALTA

U/E/UTP-tunnus

EUTORI-tunnus

EU/2014/0539

Ohessa lähetetään perustuslain 96 §:n mukaisesti selvitys koskien ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 260/2012 muuttamiseksi koskien siirtymistä unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin (SEPA-takarajan lykkäämisasetus)

Helsingissä 14 päivänä tammikuuta 2014

Elinkeinoministeri

Jan Vapaavuori

Finanssineuvos

Harry Leinonen

HUOM! Kiireellisen aikataulun vuoksi on sovittu, että asetusehdotukseen liittyvä muistio toimitetaan eduskunnalle poikkeuksellisesti e-kirjeenä.

LIITTEET VM2014-00033, komission säädösehdotus (KOM(2013) 937 lopullinen

Viite

Asiasanat	rahoitusmarkkinat, maksujärjestelmät, rahoituspalvelut
Hoitaa	OM, TEM, VM
Tiedoksi	EUE, STM, UM, VNK, VTV

RMO Leinonen Harry(VM)

14.01.2014

Viite

Asia

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI ASETUKSEN (EU) 260/2012 MUUTTAMISESTA UNIONIN LAAJUISIIN TILISIIRTOIHIN JA SUORAVELOITUKSIIN SIIRTYMISEN OSALTA**1. Yleistä**

Euroopan komissio antoi 9 päivänä tammikuuta 2014 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 260/2012 muuttamiseksi unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin siirtymisen osalta (SEPA-takarajan lykkäämisasetus), KOM(2013) 937 lopullinen.

SEPA (*Single Euro Payment Area*) -käytäntöihin siirtymisen aikataulutakarajat asetettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 260/2012, euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevien teknisten vaatimusten vahvistamisesta ja asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta (SEPA-takaraja-asetus). Takaraja-asetuksen keskeinen tavoite on yhteisten SEPA-ratkaisujen käyttöönoton edistäminen määrittelemällä ehdottomat takarajat uusien SEPA-käytäntöjen käyttöönotolle ja aikaisemmista kansallista ratkaisuksista luopumiselle. Tämä katsottiin tarpeelliseksi, koska SEPAn edistyminen pelkästään markkinaehtoisesti oli tapahtunut liian hitaasti. Keskeistä on luopuminen kansallisista rinnakkaisratkaisuksista, mikä tehostaa maksamista koko EU:ssa ja erityisesti euroalueella sekä luo pohjan yhtenäiselle maksualueelle ja yhteisille markkinoille. Monet markkinaosapuolet olivat toivoneet asetusta siirtymisaikataulujen nopeuttamiseksi ja rinnakkaisjärjestelmiin liittyvien lisäkustannuksien poistamiseksi. Teknisen yhteiskäytön varmistamiseksi SEPA-takaraja-asetuksessa tarkennetaan myös käytettäviä maksusanoma- ja tilinumerostandardeja. Euromaat siirtyvät SEPA-käytäntöihin täysimääräisesti ja nopeammalla aikataululla kuin muut EU-maat. SEPA-käytännöt ovat lisäksi käytössä ETA-maissa ja Sveitsissä erityisesti kansainvälisissä euromääräisissä maksuissa.

2. Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Siirtyminen yhtenäisiin SEPAn mukaisiin tilisiirto- ja suoraveloituskäytäntöihin on kuitenkin viivästynyt useassa jäsenvaltiossa. Komission arvioiden mukaan on hyvin epätodennäköistä, että aikaisemmin SEPA-takaraja-asetuksessa säädetyt määräaikojen takarajat olisivat pitäviä kaikissa maissa. Komission näkemyksen mukaan takarajojen tiukasta soveltamisesta aiheutuisi ongelmia erityisesti kuluttajille ja pk-yrityksille. Komissio esittää sen vuoksi aikaisemmin sovitun takarajan lykkäämistä kuudella kuukaudella eli sen siirtämistä ensimmäisestä päivästä helmikuuta ensimmäiseen päivään elokuuta 2014.

SEPA-takarajan lykkäämisasetuksen ensimmäisessä artiklassa asetetaan uusi takaraja, 1. elokuuta 2014, SEPA-tilisiirtoihin ja SEPA-suoraveloituksiin siirtymiselle. Uuden takarajan hyödyntäminen

perustuisi maksupalvelutarjoajakohdaiseen valintaan. Jäsenvaltioiden tulisi ottaa käyttöön takarajaan liittyvät mahdolliset seuraamusmenettelyt vasta 2. elokuuta 2014 lähtien.

Asetusehdotuksen toisessa artiklassa määritellään, että se tulisi voimaan samana päivänä kun se julkaistaan ja että sitä sovellettaisiin 31. tammikuuta 2014 lähtien. Komissio esittää, että asetusta sovellettaisiin taannehtivasti, koska käytännössä neuvoston ja Euroopan parlamentin hyväksyntä voidaan saada vasta helmikuussa tai myöhemmin.

3. Ehdotuksen oikeusperusta ja sen suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artiklaan. Asetusehdotus käsitellään SEUT 114 artiklan mukaan tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Kansallisten parlamenttien asemaa koskevan pöytäkirjan (n:o 1) mukaan esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi voidaan ottaa neuvoston esityslistalle säädöksen hyväksymistä varten tai yhteisen kannan vahvistamista varten aikaisintaan kahdeksan viikon kuluttua siitä, kun ehdotus on toimitettu kansallisille parlamenteille. Tästä voidaan kuitenkin tehdä kiireellisissä tapauksissa poikkeus. Komissio esittää, että neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyisivät ehdotuksen pöytäkirjassa tarkoitettulla tavalla kiireellisenä. Toissijaisuusperiaatteen edellytykset täyttyvät, koska kyse on aikaisemmin hyväksytyin asetusehdotuksen käyttöönottoaikataulujen muutoksista.

4. Ehdotuksen vaikutukset

4.1 Komission vaikutusarvio

Komissio viittaa alkuperäisen SEPA-takaraja-asetuksen vaikutusarvioon eikä pidä uuden arvioon tekemistä tarpeellisena. Komissio perustelee lykkäämisehdotusta sillä, että vuoden 2013 loppusyksyn aikana on käynyt ilmeiseksi, että merkittävä osa asiakkaista ja erityisesti pk-sektorin asiakkaista ei pysty siirtymään SEPA-toimintaperiaatteisiin 1. helmikuuta 2014 mennessä. Jotta välttyttäisiin erilaisilta viivästyviin tai peruutettaviin maksuihin liittyviltä ongelmilta, komissio katsoo tarpeelliseksi myöntää kuuden kuukauden ylimääräisen siirtymäajan.

4.2 Vaikutukset Suomessa lainsäädäntöön

Asetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta. Sen täytäntöönpano ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimenpiteitä. Muutokset seuraamusmenettelyjen käyttöönotossa on otettava huomioon kansallisella tasolla.

4.3 Ehdotuksen taloudelliset ja muut vaikutukset Suomessa

Suomi on tilisiirtojen osalta toiminut jo pitkään kokonaan SEPA-pohjaisesti, joten tältä osin ehdotuksella ei ole minkäänlaista vaikutusta Suomessa. Ehdotuksella voi sen vuoksi olla vain vaikutuksia suomalaisiin suoraveloituksiin.

Suomalaiset pankit ovat tarjonneet kuluttajille korvaaviksi vaihtoehtoisiksi e-laskuja, suoramaksuja (=ilman verkkopankkitarvetta toimiva e-lasku) tai paperilaskuja. SEPA-suoraveloitus on myös käytettävissä oleva vaihtoehto, mutta tähän vaihtoehtoon on siirrytty hyvin vähäisessä määrin Suomessa. Suoraveloitusten osalta siirtyminen on Suomessa loppusuoralla ja pankkien viimeisten arvioiden mukaan helmikuun takarajan kanssa ei olisi mitään merkittäviä ongelmia. Valtaosa velkojista, ja erityisesti suuret velkojat, on siirtynyt e-laskupalvelun käyttäjiksi. Yli puolet suoraveloituksia käyttävistä yrityksistä käytti viime vuonna pankkien tarjoamaa mahdollisuutta muuntaa suoraveloitukset automaattisesti joko e-laskuiksi tai suoramaksuiksi. Osa pienistä velkojista on siirtänyt aikaisemmat suoraveloitukset paperilaskutukseen.

Suomessa, kuten muuallakin, suoraveloituksen muutosprosessi on keskittynyt loppukuukausille (mm. automaattiset muuntoprosessit). Suoraveloitustakarajan siirtäminen ei vaikuta itse siirtymistarpeeseen pois vanhasta suoraveloitujärjestelmästä, se vain viivästyttää prosessia ja pidentää rinnakkaista käyttöaikaa.

Pankit ja niiden asiakkaat ovat joutuneet ottamaan huomioon aikaisemman takarajan muutosprosesseissaan ja järjestelmämuutoksissaan, joten näin myöhään päätetyn lykkäämisen hyödyntäminen tulee olemaan vaikeaa. Suomessa pankit ja velkojat ovat jo tehneet tarpeelliset muutokset järjestelmiinsä. Suoraveloitusasiakkaille on tiedotettu maksu- ja laskutusprosessin muutoksista ja muun muassa paperilaskutukseen siirtyneille maksajille on jo lähetetty ensimmäiset paperilaskut. Suomessa vanhat suoraveloitussopimukset on irtisanottu ja vanhojen suoraveloitusvaltakirjojen voimassaolo on päätynyt. Koska vanhojen suoraveloitusten käsittely edellyttää Suomessa erityistoimintoja sekä velkojan että maksajan pankilta ja erityistä pankkienvälistä käsittelyjärjestelmää, vanhojen suoraveloitusten käsittelyn jatkaminen Suomessa muutaman kuukauden ajaksi vaatisi erityistä pankkien välistä laajaa yhteistyötä. Asetusehdotuksen mukainen pankkikohtainen valintamahdollisuus ei ole Suomen tilanteessa käytännössä toimiva vaan vaatisi kaikkien maksuliikepankkien yhteistyötä.

Suomessa vanhan suoraveloitujärjestelmän käytön pidentäminen aiheuttaisi uusia muutoskustannuksia. Sitä kautta käsiteltävät tapahtumavolyymit jäisivät todennäköisesti marginaalisiksi, koska valtaosa suoraveloitusvolyyminä on jo siirtynyt vaihtoehtoihin maksamisratkaisuihin. Hyöty olisi myös lyhytaikainen, koska lopullisen siirtymisen jättäminen kesäkuukausille olisi vaikeaa. Siirtymisen pitäisi tapahtua viimeistään loppukeväästä. Asiakastiedottaminen uudesta muutoksesta tapahtuisi myöhään ja olisi ristiriidassa aikaisempien asiakastiedotteiden kanssa, mikä voisi saada aikaan hämmennystä. Pankeilla on myös epävarmuus muutosehdotuksen hyväksynnästä neuvostossa ja Euroopan parlamentissa, joka näillä näkymin varmistuu vasta nykyisen takarajan umpeutumisen jälkeen. Neuvosto- ja parlamenttikäsittelyn aikana lopullinen SEPA-takaraja voi mahdollisesti muuttua pidemmäksi tai lyhyemmäksi ja asetusehdotukseen voidaan myös tehdä muita muutoksia. Suomalaisilla pankeilla on siten suhteellisen monimutkainen päätöstilanne, jos ne muuttaisivat aikaisempia päätöksiään jo tammikuun aikana epävarmuuden vallitessa ja tiedottaisivat siitä asiakkailleen.

5. Ahvenanmaan toimivalta

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n ja 29 §:n perusteella valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

6. Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asetusehdotus ja siihen liittyvä luonnos valtioneuvoston kirjelmäksi ovat olleet lausunnolla Rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet –jaoston (EU-jaosto 10) ja Oikeudelliset kysymykset-jaoston (EU-jaosto 35) kirjallisessa menettelyssä.

Euroopan keskuspankki on antanut kielteisen lausunnon takarajan lykkäämiseen 9. tammikuuta julkaistussa lehdistötiedotteessa.

Asetusehdotusta ei ehdittäne käsitellä neuvoston työryhmässä, vaan se viedään kiireellisenä suoraan Coreper- ja neuvostokäsittelyyn. Koska seuraava ECOFIN-neuvoston kokous on 28.1.2014, asia voidaan käsitellä jo siinä asian kiireellisyyden ja politisoitumisen vuoksi. Vaihtoehtoisesti asetusehdotus voidaan myös hyväksyä A-listalla jossakin toisessa neuvostossa. Euroopan parlamentissa vastuuvaliokunta on talous- ja raha-asioiden valiokunta (ECON).

Asetusehdotuksen sisältämät muutokset koskevat vain SEPA-maita, mutta päätöksentekoon osallistuvat kaikki jäsenmaat. Mikäli merkittävä osa jäsenvaltioista jättää äänestämättä asetusehdotuksen puolesta, se voi myös raueta.

7. Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että pöytäkirjassa n:o 1 määritellyistä aikatauluista tulisi poiketa vain poikkeuksellisissa tilanteissa. Lisäksi esitetyn kaltaiset muutosehdotukset olisi syytä pyrkiä esittämään aikaisemmin ja niiden osalta olisi myös syytä kuulla kansallisia tahoja ennen niiden antamista. Valtioneuvosto katsoo myös, että hyvään lainsäädäntötapaan kuuluu välttää taannehtivasti voimaan tulevia säädöksiä.

Valtioneuvosto voi kuitenkin kannattaa asetuksen antamista, mikäli sen antaminen katsotaan tarpeelliseksi joissakin jäsenmaissa. Valtioneuvosto on valmis tässä poikkeustilanteessa hyväksymään asetuksen kiireellisessä säätämisyjärjestyksessä. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että asetusehdotus perustuu maksupalveluntarjoajakohtaisiin tai kansallisiin valintamahdollisuuksiin.

Liite:

Euroopan komission ehdotus 9.1.2014 KOM (2013) 937 lopullinen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) n:o 260/2012 muuttamisesta unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suora-veloituksiin siirtymisen osalta

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi

Bryssel 9.1.2014
COM(2013) 937 final

2013/0449 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) N:o 260/2012 muuttamisesta unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin siirtymisen osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Asetus (EU) N:o 260/2012, jossa asetetaan euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevat yhteiset tekniset ja liiketoimintaa koskevat vaatimukset, on tärkeä osatekijä yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) toteuttamisessa. Asetuksessa vahvistetaan 1. helmikuuta 2014 euroalueen määräajaksi, johon mennessä kotimaisista ja Euroopan sisäisistä euromääräisistä tilisiirroista ja suoraveloituksista on siirryttävä SEPA-tilisiirtoihin ja -suoraveloituksiin.

Euroopan keskuspankin (EKP) tuoreimpien tilastojen mukaan SEPA-tilisiirtojen kokonaisuus euroalueella kasvoi lokakuun ja marraskuun 2013 välisenä aikana 59,87 prosentista 64,1 prosenttiin, kun taas SEPA-suoraveloitusten kokonaisuus kasvoi samana ajanjaksona 11,52 prosentista 26 prosenttiin. Vaikka komissio on tiedottanut toistuvasti SEPAan siirtymisestä jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja vaikka EKP ja monet jäsenvaltiot ovat toteuttaneet merkittäviä kampanjoita edistääkseen sitä, pk-yritykset, pienet julkishallinnot ja paikallisviranomaiset ovat edelleen valmistautuneet kaikkein vähiten varsinaiseen siirtymiseen. Pankkialan pk-yrityksille suuntaamalla tiedotustoimilla ja kansallisilla tiedotuskampanjoilla ei ole ilmeisesti ollut odotettuja vaikutuksia tai vaikutukset eivät ainakaan ole olleet odotetun laajuisia.

Koska eräät jäsenvaltiot ovat siirtyneet hitaasti SEPA-tilisiirtoihin ja useimmat jäsenvaltiot hitaasti SEPA-suoraveloituksiin, vaikuttaa hyvin epätodennäköiseltä, että SEPAan siirtyminen saataisiin päätökseen 1. helmikuuta 2014 mennessä. Koska kyseessä on kuitenkin lakisääteinen määräaika, pankit ja muuta maksupalveluntarjoajat luultavasti kieltäytyvät kyseisestä päivästä alkaen käsittelemästä perinteisiä maksuja, jotka eivät täytä SEPA-vaatimuksia. Jos SEPA-tilisiirtoihin ja -suoraveloituksiin ei siirrytä kokonaan kyseiseen päivään mennessä, tämä saattaa johtaa maksuhäiriöihin, jotka viivästyttävät maksujen suorittamista tai aiheuttavat markkinahäiriöitä. Nämä voivat vaikuttaa kaikkiin maksupalvelunkäyttajiin, erityisesti pk-yrityksiin ja kuluttajiin.

Koska kyseessä on merkittävä oikeudellinen ongelma, jolla saattaa olla vakavia seurauksia kansalaisille ja yrityksille, komissio ehdottaa, että asetusta (EU) N:o 260/2012 muutetaan ottamalla käyttöön jatkamislauseke, jonka mukaan pankit ja muut maksupalveluntarjoajat voivat 1. helmikuuta 2014 jälkeen jatkaa kuuden kuukauden ajan sellaisten maksujen käsittelyä, jotka eivät täytä vaatimuksia, käyttämällä perinteisiä maksujärjestelyjään SEPA-tilisiirtojen ja -suoraveloitusten rinnalla. Jos tällaisesta muutoksesta tiedotetaan selkeästi, maksupalvelunkäyttäjät saavat varmuuden siitä, että niiden maksujen käsittely jatkuu 1. helmikuuta 2014 jälkeen, kun taas ne, jotka eivät ole vielä siirtyneet SEPAan, saavat mahdollisuuden siirtyä siihen mahdollisimman nopeasti. Itse määräaika ei muuteta, ja jatkoajan antaminen on kertaluonteinen poikkeustoimenpide. SEPAan siirtymistä koskevia käynnissä olevia tiedotuskampanjoita olisi joka tapauksessa jatkettava. Jatkoajan päätyttyä komissio ei epäröi ryhtyä toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot soveltavat EU:n lainsäädäntöä täysimittaisesti.

Tästä aloitteesta on kuultu 19. joulukuuta 2013 SEPAn korkean tason kokousten osallistujia. Näihin kokouksiin osallistuu korkean tason edustajia Euroopan keskuspankista sekä eurojärjestelmän keskuspankkien johtokunnan jäseniä.

Koska 1. päivään helmikuuta 2014 on hyvin vähän aikaa, Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi edellä esitetyn perusteella hyväksyttävä tämä asetus kiireellisesti ja sen olisi tultava

viipymättä voimaan. Ehdotettu asetus on tarpeen oikeudellisen varmuuden antamiseksi pankeille ja muille maksupalveluntarjoajille sekä yrityksille ja kuluttajille, koska asetus (EU) N:o 260/2012 velvoittaisi maksupalveluntarjoajat kieltäytymään käsittelemästä kyseisen määräajan jälkeen euromääräisiä maksuja, jotka eivät täytä SEPA-vaatimuksia. Jollei ehdotettua asetusta hyväksytä kiireellisesti, maksutapahtumiin voi kohdistua vakavia oikeudellisia ja teknisiä riskejä 1. helmikuuta 2014 jälkeen.

Yleinen tausta

Asetuksessa (EU) N:o 260/2012, joka tuli voimaan 31. maaliskuuta 2012, markkinatoimijoille annettiin kaksi vuotta aikaa mukauttaa maksuprosessinsa SEPA-tilisiirtoja ja SEPA-suoraveloituksia koskeviin vaatimuksiin. Näiden kahden vuoden aikana komissio ja EKP ovat seuranneet tiiviisti yhdessä kansallisten viranomaisten kanssa, miten SEPAan siirtyminen on edistynyt, ja EKP on antanut siitä säännöllisesti edistymiskertomuksia. SEPA-neuvosto on pitänyt useita kokouksia, joissa komissio on keskustellut siirtymäprosessista maksumarkkinoiden kysyntä- ja tarjontapuolen edustajien kanssa ja painottanut, miten tärkeää on tehostaa maksupalveluntarjoajille sekä kaikille maksupalvelujen käyttäjryhmille (kuten pk-yrityksille ja muille yrityksille, julkishallinnoille ja kuluttajille) suunnattua tiedotusta. Komissio järjesti 30. maaliskuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 260/2012 tulkintaa käsitelleen seminaarin SEPA-neuvoston teknisten asiantuntijoiden kanssa ja vastaavan seminaarin 12. heinäkuuta 2013 jäsenvaltioiden edustajien kanssa. Lisäksi se organisoi 17. huhtikuuta 2013 tekninen asiantuntijaryhmän käsittelemään SEPAA. Komissio on keskustellut siirtymisen edistymisestä myös EU:n SEPA-foorumilla, joka järjestetään kaksi kertaa vuodessa, sekä maksukomiteassa jäsenvaltioiden edustajien kanssa. SEPAan siirtymistä on käsitelty säännöllisesti myös monissa teknisissä kokouksissa, joita EKP on pitänyt kansallisten keskuspankkien edustajien kanssa, sekä tietyillä foorumeilla pankkialan edustajien kanssa.

EKP:n julkaistua maaliskuussa 2013 antamassaan raportissa tiedot SEPAan siirtymisen hitaasta edistymisestä Ecofin-neuvosto antoi 14. toukokuuta 2013 kattavat neuvoston päätelmät, joissa painotettiin SEPAan siirtymisen tärkeyttä ja kehoitettiin jäsenvaltioita ja markkinatoimijoita aktiivisesti tukemaan ja nopeuttamaan SEPAan siirtymistä ryhtymällä tarvittaviin toimenpiteisiin. Ecofin-neuvoston päätelmien jälkeen komissio ja EKP lähettivät 15. toukokuuta 2013 valtiovarainministereille ja kansallisten keskuspankkien pääjohtajille yhteisen kirjeen, jossa painotettiin jälleen SEPAan siirtymisen tärkeyttä sekä tarvetta ryhtyä pikaisiin toimiin kansallisella tasolla.

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

2.1. Ehdotuksen toimittaminen kansallisille parlamenteille

Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettavat säädösluonnokset, myös komission ehdotukset, on toimitettava kansallisille parlamenteille perussopimukseen liitetyn kansallisten kansanedustuslaitosten asemaa Euroopan unionissa koskevan pöytäkirjan (N:o 1) mukaisesti.

Pöytäkirjan 4 artiklan mukaan esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi voidaan ottaa neuvoston esityslistaehdotukseen säädöksen hyväksymistä tai jonkin lainsäädäntömenettelyn yhteydessä tapahtuvaa yhteisen kannan vahvistamista varten aikaisintaan kahdeksan viikon kuluttua siitä, kun esitys on toimitettu kansallisille parlamenteille.

Kiireellisissä tapauksissa tästä voidaan kuitenkin 4 artiklan mukaan tehdä poikkeus, jonka perustelut on esitettävä kyseisessä säädöksessä tai neuvoston yhteisessä kannassa. Edellä esitetyistä syistä komissio pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa pitämään tätä ehdotusta ehdottoman kiireellisenä.

2.2. Kuulemiset ja vaikutustenarviointi

Komissio ja EKP ovat jälkimmäisen julkaistua joulukuussa 2013 tiedot SEPAan siirtymisen hitaasta edistymisestä analysoineet, miten todennäköistä on, että SEPAan siirtyminen saadaan 1. helmikuuta 2014 mennessä päätökseen. Analyysin perusteella on todettu olevan hyvin epätodennäköistä, että täydellinen siirtyminen toteutuu määräajan kuluessa, vaikka monet suuret maksupalvelunkäyttäjät, kuten yleishyödylliset laitokset, jotka suorittavat maksuja suurina erinä, ovat ilmoittaneet aikovansa siirtyä SEPAan vähän ennen määräajan päättymistä.

Vaikka on vaikea arvioida niiden markkinatoimijoiden määrä, jotka eivät täytä SEPA-vaatimuksia lakisääteiseen määräaikaan mennessä, on kuitenkin selvää, että erityisesti SEPA-suoraveloituksiin siirtyminen jää kauaksi 100 prosentin tavoitteesta.

Pankit ja muut maksupalveluntarjoajat luultavasti kieltäytyvät 1. helmikuuta 2014 jälkeen käsittelemästä maksuja, jotka eivät täytä SEPA-vaatimuksia. Suurin riskiryhmä ovat pk-yritykset, joista monet eivät ole vielä siirtyneet SEPAan. EKP on analysoinut pk-yrityksiin liittyvän riskin perusteella mahdollisia skenaarioita sekä niiden vaikutuksia ja mahdollisia ratkaisuja, joilla tilanne voitaisiin korjata. Tekniseltä kannalta maksupalveluntarjoajat voisivat käsitellä edelleen perinteisillä järjestelyillä maksuja, jotka eivät täytä vaatimuksia. Lisäksi olisi yksilöitävä markkinatoimijat, jotka eivät vielä täytä SEPA-vaatimuksia, ja tiedotettava niille asianmukaisesti, miten SEPAan siirtyminen voidaan toteuttaa tehokkaasti.

Vaikka olisi teknisesti mahdollista, että markkinatoimijat toteuttavat valvojien tuella väliaikaisia ratkaisuja, joilla voidaan välttää mahdolliset siirtymisongelmat 1. helmikuuta 2014 jälkeen, todellisenä vaarana on, että tämä epätydyttävä tilanne aiheuttaa sekaannusta sekä kuluttajien että muiden maksupalvelunkäyttäjien keskuudessa ja aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta maksupalveluntarjoajille, jotka ovat tekemisissä sellaisten markkinatoimijoiden kanssa, jotka eivät ole (vielä) panneet näitä väliaikaisia ratkaisuja täytäntöön. Markkinatoimijoihin, jotka eivät täytä vaatimuksia, kuuluu monia pk-yrityksiä. Jos pankit eivät voi käsitellä niiden perinteisiä maksuja 1. helmikuuta 2014 jälkeen, seurauksena voi olla myös koko eurojärjestelmän maineen vahingoittuminen. Vaikka väliaikaiset ratkaisut olisivat teknisesti mahdollisia, niitä ei luultavasti ehdittäisi toteuttaa ajoissa.

Komissio katsoo aiheelliseksi ehdottaa, että perinteiset kansalliset järjestelmät voivat jäädä SEPA-tilisiirtojen ja -suoraveloitusten rinnalla kuuden kuukauden ajaksi käyttöön 1. helmikuuta 2014 jälkeen, jotta vältettäisiin tarpeettomat markkinahäiriöt, jotka johtuvat SEPA-vaatimusten noudattamatta jättämisestä, sekä taattaisiin oikeusvarmuus kaikille markkinatoimijoille. Siirtymäkauden pituuden olisi oltava oikeasuhteinen. Tavoitteena olisi painostaa markkinatoimijoita siirtymään mahdollisimman pian SEPAan sekä taata samalla oikeusvarmuus ja huolehtia siitä, ettei maksupalveluntarjoajille koidu suuria kustannuksia kahden maksujärjestelmän rinnakkaisen käytön jatkamisesta. Maksupalveluntarjoajat, jotka ovat jo siirtyneet SEPA-tilisiirtoihin ja -suoraveloituksiin, voivat harkita muuntopalvelujen tarjoamista markkinatoimijoille, jotka eivät ole vielä siirtyneet SEPAan. Siirtymäkauden aikana jäsenvaltioiden olisi pidätyttävä määräämästä seuraamuksia sellaisia maksuja käsitteleville maksupalveluntarjoajille, jotka eivät täytä vaatimuksia, sekä maksupalvelunkäyttäjille, jotka eivät ole vielä siirtyneet (kokonaan) SEPAan.

Ottamalla käyttöön poikkeuksellinen ja kertaluonteinen jatkoaika, jonka kuluessa perinteisten maksujen käsittely on sallittua, annetaan myös mahdollisuus asteittaiseen siirtymiseen. Määräajan lähestyessä monet suuret yleishyödyllisten palvelujen tarjoajat ovat ilmoittaneet siirtävänsä SEPAan vähän ennen kuin nykyinen määräaika päättyy 1. helmikuuta 2014. Tämä voi luoda tiettyjä pullonkauloja erityisesti maksupalveluntarjoajille ja ohjelmistoyrityksille, jotka voivat kohdata kapasiteettirajoituksia.

Nykyisten SEPAan siirtymistä kuvaavien lukujen ja odotetun siirtymänopeuden perusteella vaikuttaa asianmukaiselta vahvistaa kuuden kuukauden pituinen jatkoaika, joka päättyy 1. elokuuta 2014. Tämän siirtymäkauden aikana komissio ja EKP jatkavat siirtymäprosessin tiivistä seurantaa yhdessä kansallisten viranomaisten kanssa ja ovat valmiita toteuttamaan lisätoimenpiteitä tarpeen mukaan.

Tähän ehdotukseen ei liity erillistä vaikutustenarviointia, koska sellainen on jo tehty asetusta (EU) N:o 260/2012 varten. Tällä ehdotuksella ei muuteta kyseisen asetuksen sisältöä eikä aseteta uusia velvoitteita yrityksille. Ehdotuksen ainoana tarkoituksena on ottaa käyttöön siirtymäkausi asetuksen 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistetun määräajan jälkeen, jotta valvontaviranomaiset, maksupalveluntarjoajat, yritykset ja kuluttajat eivät joutuisi oikeudellisesti epävarmaan tilanteeseen.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Komissio ehdottaa, että asetusta (EU) N:o 260/2012 muutetaan ottamalla käyttöön jatkamislauseke, jonka mukaan pankit ja muut maksupalveluntarjoajat voivat 1. elokuuta 2014 saakka käsitellä SEPA-tilisiirtojen ja suoraveloitusten ohella perinteisillä maksujärjestelyillään maksuja, jotka eivät täytä vaatimuksia. Tällä muutoksella varmistetaan, että markkinatoimijat, jotka eivät ole valmiita siirtymään SEPAan viimeistään 1. helmikuuta 2014, voivat edelleen suorittaa maksunsa, sekä vältetään kuluttajille koituvat haitat.

Ehdotuksen mukaan muutosta sovelletaan 31. tammikuuta 2014 alkaen. Kyseinen säännös mahdollistaa myös taannehtivan soveltamisen siinä tapauksessa, että Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät hyväksy ehdotusta ennen 1. helmikuuta vaan heti sen jälkeen. Tämän ansiosta lainsäädäntöön ei jää 1. helmikuuta 2014 jälkeen aukkoa, joka loisi oikeudellista epävarmuutta.

Siirtymäkauden käyttöönottoa, joka toteutetaan vanhojen järjestelmien asteittaista käytöstäpoistamista varten, on pidettävä poikkeustoimenpiteenä, jonka voimassaoloa ei jatketa. Näin ollen kaikkien markkinatoimijoiden on noudatettava SEPA-vaatimuksia 1. elokuuta 2014 alkaen, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 260/2012 16 artiklassa säädettyjen poikkeusten soveltamista.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Asetuksella ei ole talousarviovaikutuksia komission osalta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**asetuksen (EU) N:o 260/2012 muuttamisesta unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin siirtymisen osalta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä³,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 924/2009⁴ ohella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 260/2012⁵ on tärkeä osatekijä sellaisen yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) toteuttamisessa, jolla ei tehdä eroa rajatylittävien ja kansallisten euromääräisten maksujen välillä. Asetuksen (EU) N:o 260/2012 päätavoitteena on siirtyä kansallisista tilisiirto- ja suoraveloitustajärjestelyistä yhdenmukaistettuihin SEPA-tilisiirtoihin ja SEPA-suoraveloituksiin muun muassa antamalla unionin kansalaisille yksilöllinen kansainvälinen pankkitilinumero (IBAN), jota voidaan käyttää kaikkiin euromääräisiin SEPA-tilisiirtoihin ja -suoraveloitustapahtumiin.
- (2) Asetuksen (EU) N:o 260/2012 mukaan SEPAan siirrytään viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2014, jotta maksupalveluntarjoajille ja maksupalvelunkäyttäjille jäisi riittävästi aikaa sopeuttaa prosessinsa teknisiin vaatimuksiin, joita SEPA-tilisiirtoihin ja SEPA-suoraveloituksiin siirtyminen edellyttää.

---

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 924/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, rajatylittävistä maksuista yhteisössä ja asetuksen (EY) N:o 2560/2001 kumoamisesta (EUVL L 266, 9.10.2009, s. 11).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 260/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta (EUVL L 94, 30.3.2012, s. 22).

- (3) Komissio ja Euroopan keskuspankki ovat asetuksen (EU) N:o 260/2012 antamisen jälkeen seuranneet tiiviisti SEPAan siirtymisen edistymistä. Jäsenvaltioiden, kansallisten viranomaisten ja markkinatoimijoiden kanssa on pidetty useita kokouksia. Euroopan keskuspankki on säännöllisesti julkaissut SEPAan siirtymistä käsitteleviä edistymiskertomuksia kansallisten keskuspankkien keräämien maksutietojen perusteella. Kyseiset kertomukset osoittavat, että useat euroalueen jäsenvaltiot ovat edistyneet hyvin SEPA-tilisiirtoihin siirtymisessä ja että SEPA-tilisiirtojen osuus on niissä nykyään lähes 100 prosenttia. Valtaosa maksupalveluntarjoajista on ilmoittanut täyttävänsä jo SEPA-vaatimukset. Monissa muissa jäsenvaltiossa siirtymäluvut eivät ole kuitenkaan odotusten mukaisia. Tämä koskee erityisesti SEPA-suoraveloituksia.
- (4) Toukokuussa 2013 antamissaan päätelmissä⁶ Ecofin-neuvosto painotti jälleen SEPAan siirtymisen tärkeyttä. Todettiin, että SEPAan siirtyminen ei ollut vielä läheskään täysimittaista ja että kaikilta markkinatoimijoilta vaadittaisiin välittömiä toimia, jotta SEPAan siirtyminen saataisiin ajoissa päätökseen. Lisäksi hyväksyttiin toimintasuunnitelma, jossa liikkeenharjoittajia, yrityksiä, pk-yrityksiä ja julkishallintoja kehoitettiin toteuttamaan välittömästi tarvittavat konkreettiset toimenpiteet mukauttaakseen prosessinsa ja ilmoittaakseen asiakkailleen IBAN-tietonsa.
- (5) Euroopan keskuspankin, jäsenvaltioiden, kansallisten viranomaisten ja eri markkinatoimijoiden viime kuukausien aikana tekemistä merkittävistä ponnisteluista huolimatta tuoreimmat siirtymätilastot osoittavat, että SEPA-tilisiirtojen kokonaisosuus on kasvanut kesäkuun ja marraskuun välisenä aikana 40 prosentista vain noin 64 prosenttiin, kun taas SEPA-suoraveloitusten kokonaisosuudessa on päästy vain 26 prosenttiin. Vaikka kansalliset luvut osoittavat, että monissa jäsenvaltiossa on tapahtunut merkittävää edistymistä, vielä on kuitenkin suuri ryhmä jäsenvaltioita, joissa siirtymäluvut ovat huomattavasti odotettua heikompia. Näiden jäsenvaltioiden nykyisen hitaan siirtymänopeuden vuoksi on hyvin epätodennäköistä, että kaikki markkinatoimijat täyttäisivät SEPA-vaatimukset viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2014.
- (6) Pankkien ja muiden maksupalveluntarjoajien on 1 päivästä helmikuuta 2014 kieltäydyttävä oikeudellisten velvollisuuksiensa vuoksi käsittelemästä tilisiirtoja ja suoraveloituksia, jotka eivät täytä SEPA-vaatimuksia, vaikka ne voisivat teknisesti käsitellä kyseiset maksut nykyisellä tavalla jatkamalla olemassa olevien perinteisten maksujärjestelyjen käyttöä SEPA-tilisiirtojen ja SEPA-suoraveloitusten rinnalla. Jos SEPA-tilisiirtoihin ja SEPA-suoraveloituksiin ei siirrytä kokonaan, maksuihin saattaa liittyä häiriöitä, jotka johtavat maksujen viivästymiseen. Tämä voi koskea kaikkia maksupalvelunkäyttäjiä ja erityisesti pk-yrityksiä ja kuluttajia.
- (7) On ensisijaisen tärkeää estää tarpeettomat maksuhäiriöt, jotka johtuvat siitä, että SEPAan siirtymistä ei ole saatu päätökseen viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2014. Sen vuoksi olisi sallittava, että maksupalveluntarjoajat jatkavat rajoitetun ajan maksutapahtumien käsittelyä perinteisillä järjestelyillään SEPA-tilisiirto- ja SEPA-suoraveloitustajärjestelyjen ohella, kuten ne tekevät nykyään. Tästä syystä olisi otettava käyttöön siirtymäkausi, joka antaa mahdollisuuden jatkaa maksujen rinnakkaista käsittelyä eri muodoissa. Nykyisten SEPAan siirtymistä kuvaavien lukujen ja odotetun siirtymänopeuden perusteella on asianmukaista ottaa käyttöön ylimääräinen kertaluonteinen kuuden kuukauden siirtymäkausi. Tämä toimenpide, jolla jatketaan sellaisten perinteisten järjestelmien käyttöä, jotka eivät täytä SEPA-vaatimuksia, olisi

⁶ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/137122.pdf

katsottava poikkeustoimenpiteeksi, minkä vuoksi sen voimassaoloaika olisi pidettävä mahdollisimman lyhyenä, koska SEPAan siirtyminen on toteutettava nopeasti ja täysimittaisesti yhdentyneiden maksumarkkinoiden kaikkien etujen saavuttamiseksi. Lisäksi on tärkeää rajoittaa ajallisesti kustannuksia, joita koituu maksupalveluntarjoajille perinteisten maksujärjestelyjen käytön jatkamisesta SEPA-järjestelmän rinnalla. Maksupalveluntarjoajat, jotka ovat jo siirtyneet kokonaan SEPAan, voisivat harkita muuntopalvelujen tarjoamista siirtymäkauden aikana sellaisille maksupalvelunkäyttäjille, jotka eivät ole vielä siirtyneet SEPAan. Siirtymäkauden aikana jäsenvaltioiden olisi pidätyttävä määräämästä seuraamuksia sellaisia maksuja käsitteleville maksupalveluntarjoajille, jotka eivät täytä vaatimuksia, sekä maksupalvelunkäyttäjille, jotka eivät ole vielä siirtyneet SEPAan.

- (8) Monet suuret suoraveloituskäyttäjät ovat jo ilmoittaneet, että ne aikovat siirtyä SEPAan vähän ennen määräajan päättymistä. Näiden siirtymähankkeiden lykkääminen voisi tilapäisesti kuormittaa tulevia maksuja ja kassavirtoja ja siten myös kyseisten yritysten varoja. Laajamittainen myöhäinen siirtyminen voisi myös luoda tiettyjä pullonkauloja erityisesti pankeissa ja ohjelmistoyrityksissä, jotka voivat kohdata tiettyjä kapasiteettirajoituksia. Uuden järjestelmään vähittäiseen käyttöönottoon tarkoitettu lisäaika antaisi mahdollisuuden soveltaa asteittaisempaa lähestymistapaa. Markkinatoimijoita, jotka eivät ole vielä ryhtyneet toteuttamaan SEPA-vaatimusten täyttämiseen tarvittavia mukautuksia, kehoitetaan käynnistämään ne mahdollisimman pian. Markkinatoimijoiden, jotka ovat jo alkaneet mukauttaa maksuprosessejaan, olisi joka tapauksessa saatettava siirtyminen päätökseen mahdollisimman nopeasti.
- (9) Koska yleisenä tavoitteena on toteuttaa koordinoitu ja yhdenmätty siirtyminen, siirtymäkautta on asianmukaista soveltaa sekä SEPA-tilisiirtoihin että SEPA-suoraveloituksiin. Eripituisten siirtymäkausien soveltaminen SEPA-tilisiirtoihin ja SEPA-suoraveloituksiin aiheuttaisi sekaannusta kuluttajien, maksupalveluntarjoajien, pk-yritysten ja muiden maksupalvelunkäyttäjien keskuudessa.
- (10) Jotta taattaisiin oikeusvarmuus ja vältettäisiin asetuksen (EU) N:o 260/2012 soveltamisen keskeytyminen, tämä asetusta olisi saatettava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava 31 päivästä tammikuuta 2014.
- (11) Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 260/2012 olisi muutettava,
- OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EY) N:o 260/2012 16 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Sen estämättä, mitä 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, maksupalveluntarjoajat voivat jatkaa 1 päivään elokuuta 2014 euromääräisten maksutapahtumien käsittelyä sellaisissa muodoissa, jotka poikkeavat SEPA-tilisiirroissa ja SEPA-suoraveloituksissa vaadituista muodoista.

Jäsenvaltioiden on sovellettava 11 artiklan mukaisesti vahvistettuja, 6 artiklan 1 ja 2 kohdan rikkomisiin sovellettavia seuraamuksia koskevia sääntöjä vasta 2 päivästä elokuuta 2014.

Poiketen siitä, mitä 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että maksupalveluntarjoajat tarjoavat maksupalvelunkäyttäjille 1 päivään helmikuuta 2016 asti kansallisia maksuja koskevia muuntopalveluja, joiden avulla

maksupalvelunkäyttäjät, jotka ovat kuluttajia, voivat edelleen käyttää BBAN-tilinumeroa liitteen 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun maksutilitunnisteen sijaan, edellyttäen että yhteentoimivuus on varmistettu muuntamalla maksajan ja maksunsaajan BBAN-tilinumero teknisesti ja turvallisesti liitteen 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi maksutilitunnisteeksi. Tämä maksutilitunniste on toimitettava maksun käynnistävälle maksupalvelunkäyttäjälle tarvittaessa ennen maksun suorittamista. Maksupalveluntarjoajat eivät tällaisessa tapauksessa saa periä maksupalvelunkäyttäjiltä mitään näihin muuntopalveluihin suoraan tai välillisesti liittyviä maksuja.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 31 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja